

ESF NACIONĀLĀS PROGRAMMAS PROJEKTS
“KAPACITĀTES STIPRINĀŠANA NODARBINĀTĪBAS
UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS POLITIKAS
IZSTRĀDĒ UN IEVIEŠANĀ IESAISTĪTAJĀM INSTITŪCIJĀM”
Nr. VPD1/ESF/NVA/04NP/3.1.4/0001/0007

Vardarbība skolās

SABIEDRISKĀS DOMAS APTAUJA

“Latvijas Fakti”
2006. gada augusts

SATURS

1. TEHNISKĀ INFORMĀCIJA	3.lpp
2. GALVENIE SECINĀJUMI.....	4.lpp
3. APTAUJAS REZULTĀTI	4.lpp

1. Aptaujas tehniskā informācija

<u>IZLASE:</u>	Aptaujā pēc stratificētās nejaušības principa tika iekļauti 1007 Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 74 gadiem Stratifikācijas pazīmes: a) ģeogrāfiskā b) nacionālā. Izlese aprēķināta balstoties uz jaunākajiem statistikas datiem par Latvijas Republikas iedzīvotājiem
<u>METODE:</u>	Aptauja tika veikta izmantojot tiešās (personīgās) intervēšanas metodi respondentu dzīves vietās. Respondentu dzīvesvietu atlasē izmantota nejaušā maršruta metode. Respondentu atlase veikta ar Kiša matricas palīdzību.
	Intervēšanu veica kopumā 63 "Latvijas Faktu" intervētāji. Intervētāju instruktāžu un darba kvalitātes pārbaudi veica 5 "Latvijas Faktu" intervētāju tīkla reģionālie pārraugi. Intervēšana notika latviešu un krievu valodās.
<u>INTERVĒŠANAS LAIKS:</u>	12.08.2006. – 22.08.2006.

Aptaujā sasniegtās izlases salīdzinājums ar iedzīvotāju statistiku

	Respondentu skaits izlasē (%)	Iedzīvotāju statistika (%)
<u>Dzimums</u>		
Vīrieši	45.9%	46.5%
Sievietes	54.1%	53.5%
<u>Vecums</u>		
15-24	19.5%	19.4%
25-34	17.0%	17.7%
35-44	18.3%	18.6%
45-54	18.1%	17.1%
55-64	13.6%	14.7%
65-74	13.5%	12.5%
<u>Tautība</u>		
Latvieši	59.6%	57.9%
Cittautieši	40.4%	42.1%
<u>Reģions</u>		
Rīga	32.5%	32.1%
Vidzeme	22.9%	23.6%
Kurzeme	13.4%	13.6%
Zemgale	14.7%	14.6%
Latgale	16.5%	16.1%
<u>Izglītība</u>		
Pamata izglītība	23.9%	
Vidējā izglītība	58.8%	
Augstākā izglītība	17.3%	

2. Galvenie secinājumi

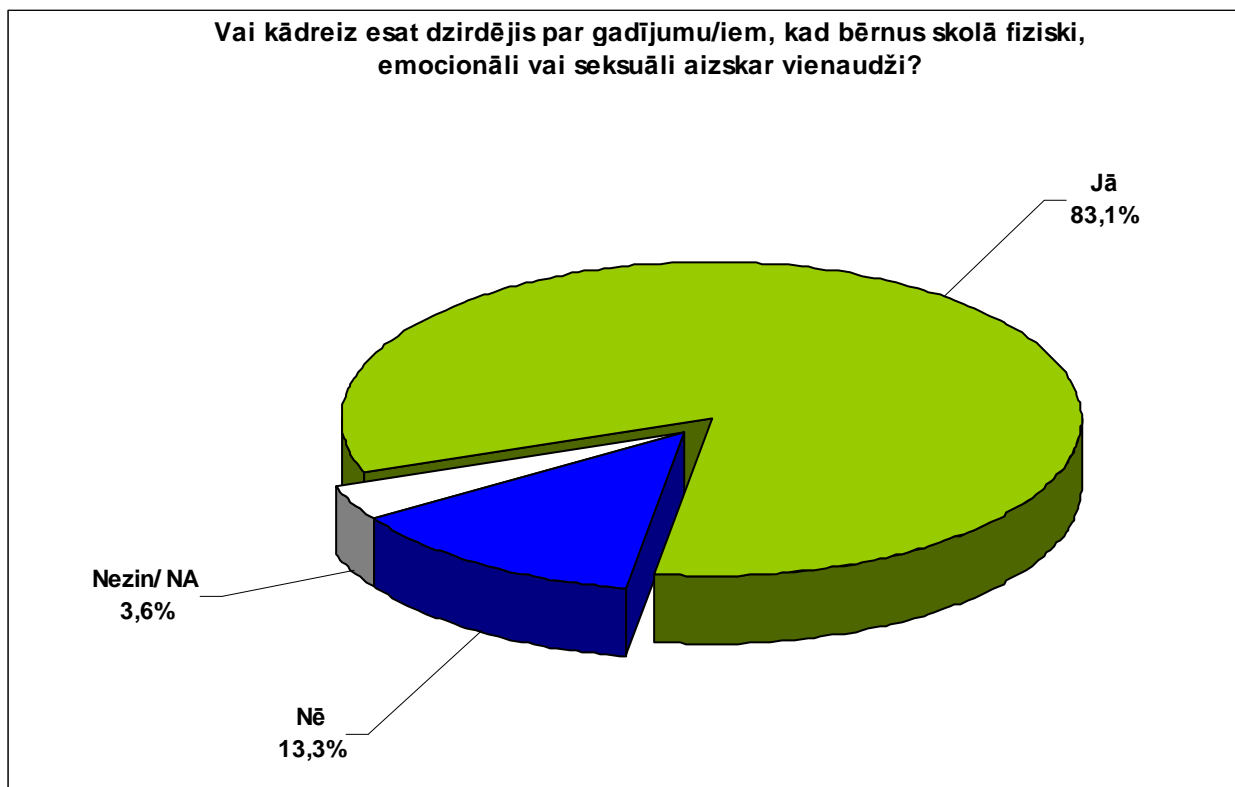
- Pētījuma rezultāti atklāj, ka vardarbības problēma skolās Latvijā ir aktuāla. Dominējošā daļa (83,1%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atzina, ka ir dzirdējuši par gadījumiem, kad bērnus skolā fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskar vienaudži. Visās respondentu grupās, kas izveidotas pēc dažādām sociāli demogrāfiskajām pazīmēm (vecums, dzimums, tautība utml.), tā atbildēja vairāk nekā divas trešdaļas aptaujāto.
- Aptaujāto Latvijas iedzīvotāju skatījumā visizplatītākā aizskaršanas forma skolās ir emocionāla/ psiholoģiska aizskaršana. Šādu viedokli pauda vairāk par pusi (54,8%) aptaujas dalībnieku. Visbiežāk tā atbildēja aptaujātās sievietes, gados jaunākie aptaujas dalībnieki, respondenti ar augstāko izglītību, kā arī Rīgas iedzīvotāji. 42,7% respondentu uzskata, ka visbiežāk bērni skolās tiek aizskarti fiziski. Salīdzinoši biežāk tā atbildēja aptaujātie vīrieši, gados vecākie aptaujas dalībnieki, respondenti ar zemāku izglītības līmeni, kā arī lauku iedzīvotāji. 1,8% aptaujas dalībnieku pārstāvēja viedokli, ka izplatītākā ir seksuāla rakstura aizskaršana. Salīdzinoši biežāk šis uzskats tika pausts sieviešu auditorijā.
- Lielākā daļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka galvenie iemesli, kāpēc bērni skolā tiek aizskarti, ir bērna sociālais statuss (viedokli pārstāvēja 62,1% respondentu) un bērna ārējais izskats (50,6%). Katrs trešais (33,4%) aptaujātais, kā vienu no galvenajiem vardarbības iemesliem skolā, minēja bērna rakstura īpašības. Citi iemesli, kā vieni no vissvarīgākajiem, tika nosaukti retāk nekā 15% gadījumu.
- Vairākums (68,6%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka par vienaudžu aizskaršanas upuriem skolās zēni un meitenes kļūst apmēram vienādi. 20,6% respondentu pārstāvēja viedokli, ka biežāk tie ir zēni. Retāk (10,1%) tika pausts viedoklis, ka biežāk par vienaudžu aizskaršanas upuriem skolās kļūst meitenes. Interesanti, ka aptaujātie vīrieši par vienaudžu aizskaršanas upuriem skolās salīdzinoši biežāk nosauca zēnus, savukārt sievietes – meitenes.
- Lielākā daļa (54,8%) aptaujas dalībnieku uzskata, ka savus vienaudžus, klasesbiedrus, gan zēni, gan meitenes aizskar apmēram vienādā mērā. 39,9% respondentu pārstāvēja viedokli, ka biežāk savus vienaudžus skolās tomēr aizskar zēni. Tikai 4,7% aptaujāto uzskata, ka biežāk to dara meitenes. Jānorāda, ka aptaujātie vīrieši ievērojami biežāk (46,3% gadījumu) nekā sievietes (34,5%) atbildēja, ka biežāk savus vienaudžus skolās aizskar zēni.
- Aptaujas dalībnieku vidū visai viennozīmīgi dominēja (tā atbildēja 84,3% respondentu) uzskats, ka bērni biežāk ir pakļauti vienaudžu pāridarījumiem lielo pilsētu skolās. Viedokli, ka biežāk bērniem tiek darīts pāri mazpilsētu vai lauku skolās, pārstāvēja mazāk par 10% aptaujāto (attiecīgi 8,9% un 5,1%).

- Aptaujāto Latvijas iedzīvotāju skatījumā situācijas, kad bērns skolā ir ticis fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskarts, būtu jārisina skolas vadībai, profesionāļiem (psihologiem, sociāliem darbiniekiem utml.) un vecākiem. Jānorāda, ka visbiežāk tika nosaukta skolas vadība (66,6% gadījumu), tad speciālisti (50,3%), bet retāk vecāki (43,5% gadījumu). Tikai 9,5% respondentu atbildēja, ka šāda veida problēmas būtu jārisina pašam bērnam. Visbiežāk (20,4% gadījumu) šis viedoklis bija pārstāvēts jauniešu auditorijā.
- Gandrīz katrs ceturtais (24,7%) aptaujātais Latvijas iedzīvotājs atzina, ka skolas laikā ir ticis fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskarts no vienaudžu puses. Visbiežāk (~34% gadījumu) tā atbildēja gados jaunākie respondenti līdz 34 gadu vecumam.

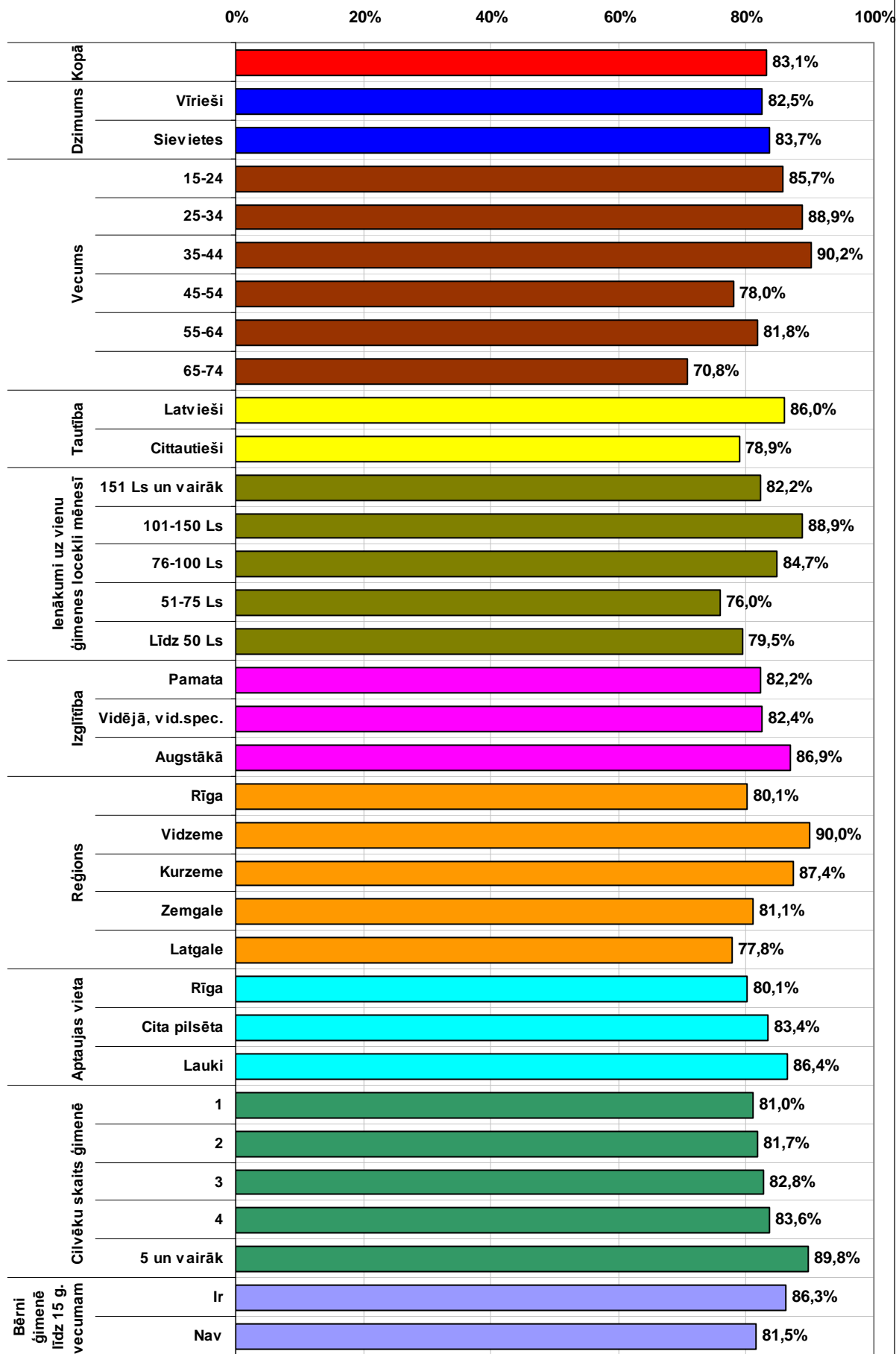
3. Aptaujas rezultāti

Aptaujas jautājums:

- **“Vai kādreiz esat dzirdējis par gadījumu/iem, kad bērnus skolā fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskar vienaudži?”**

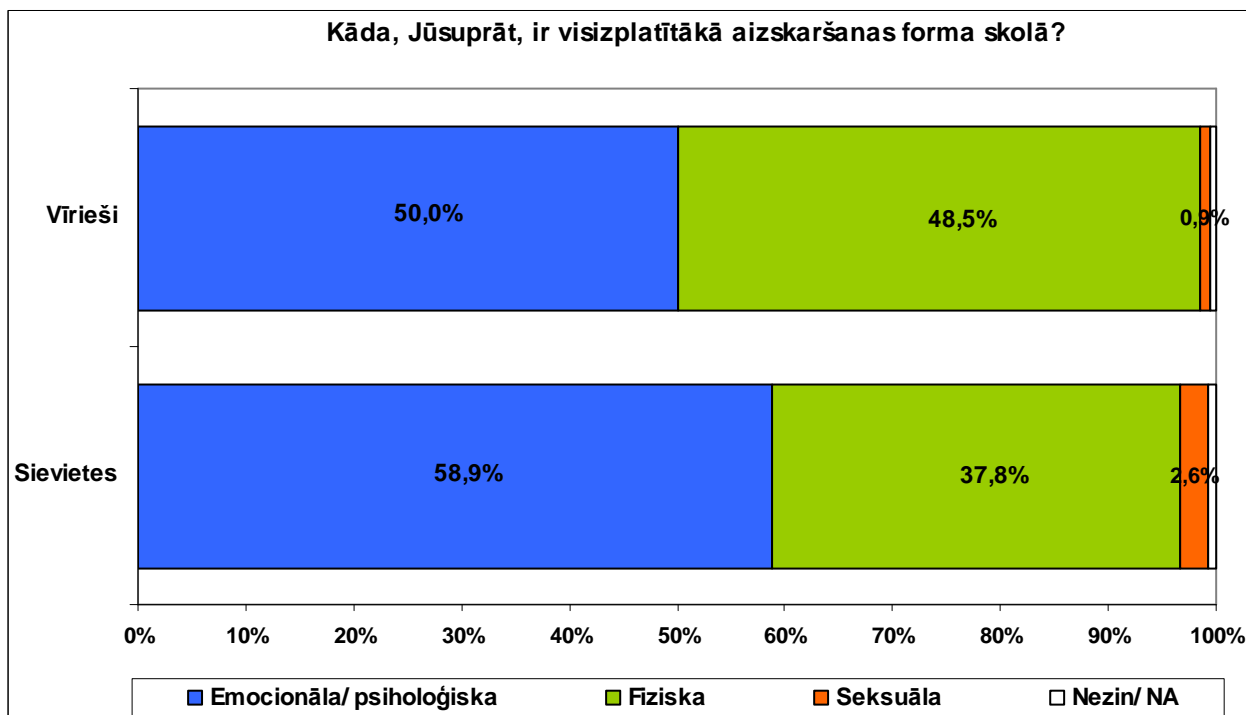
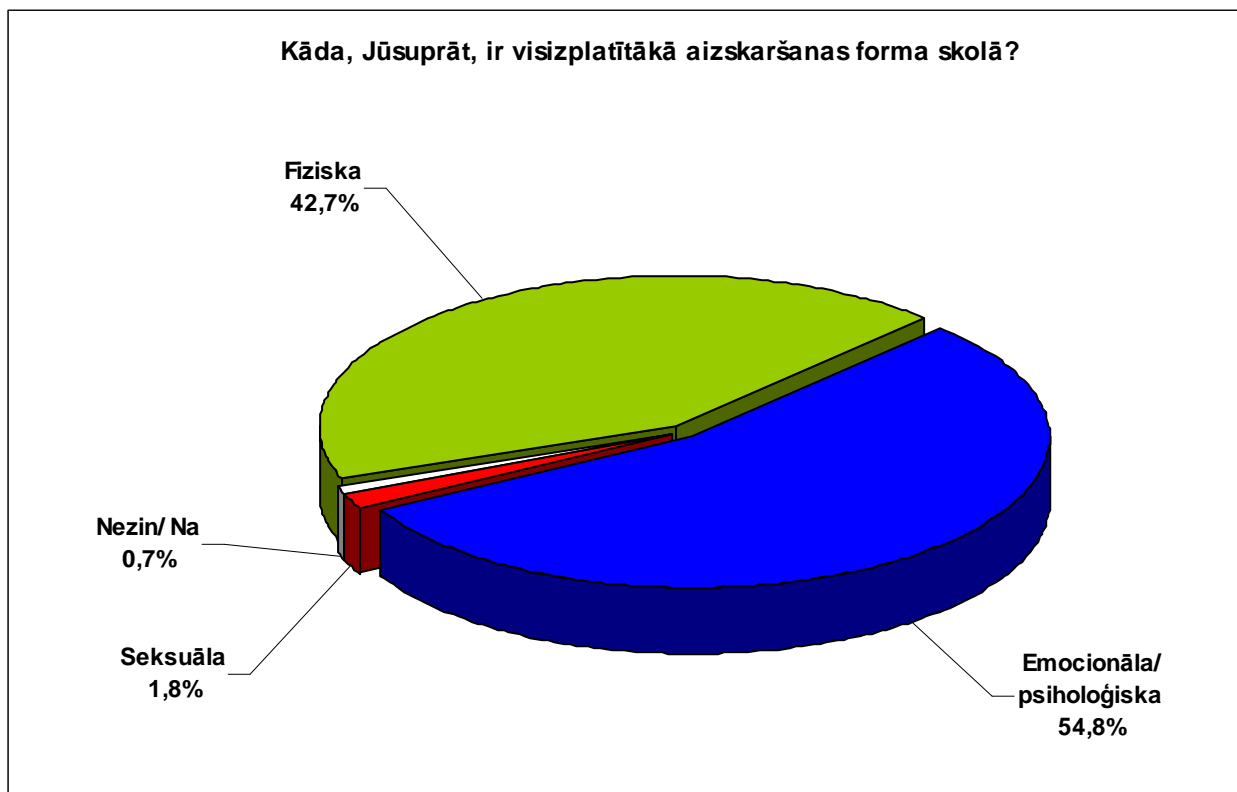

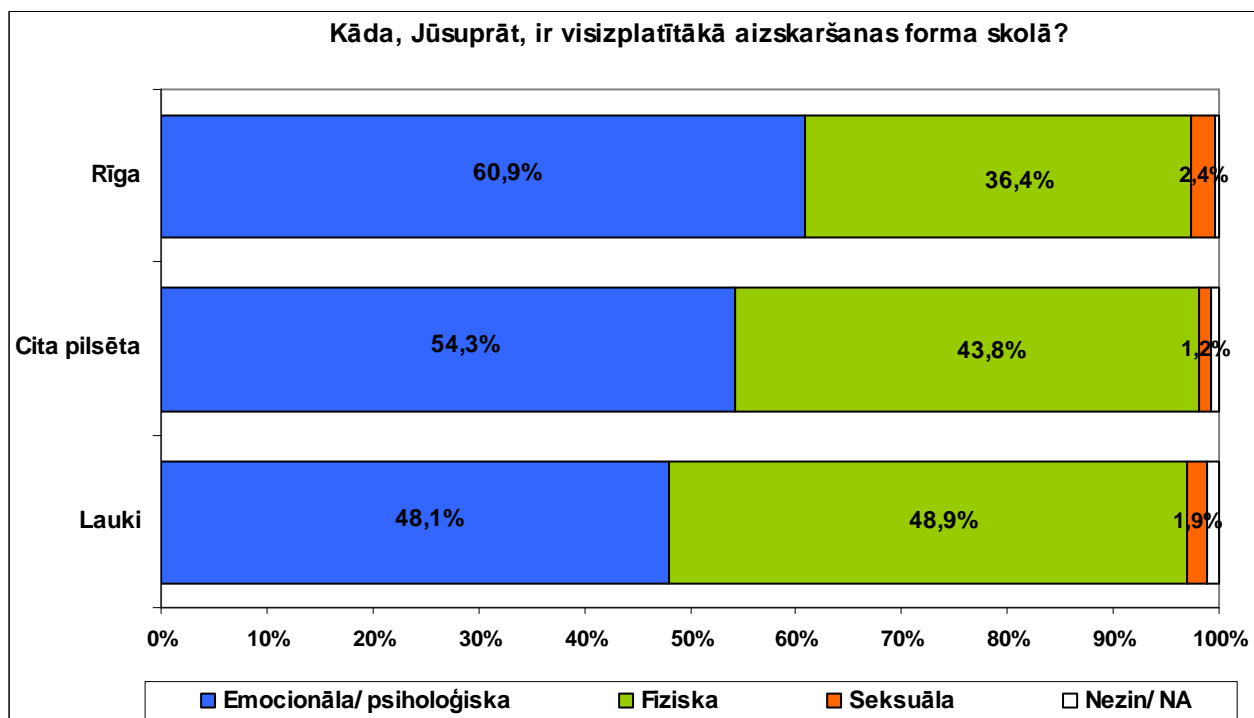
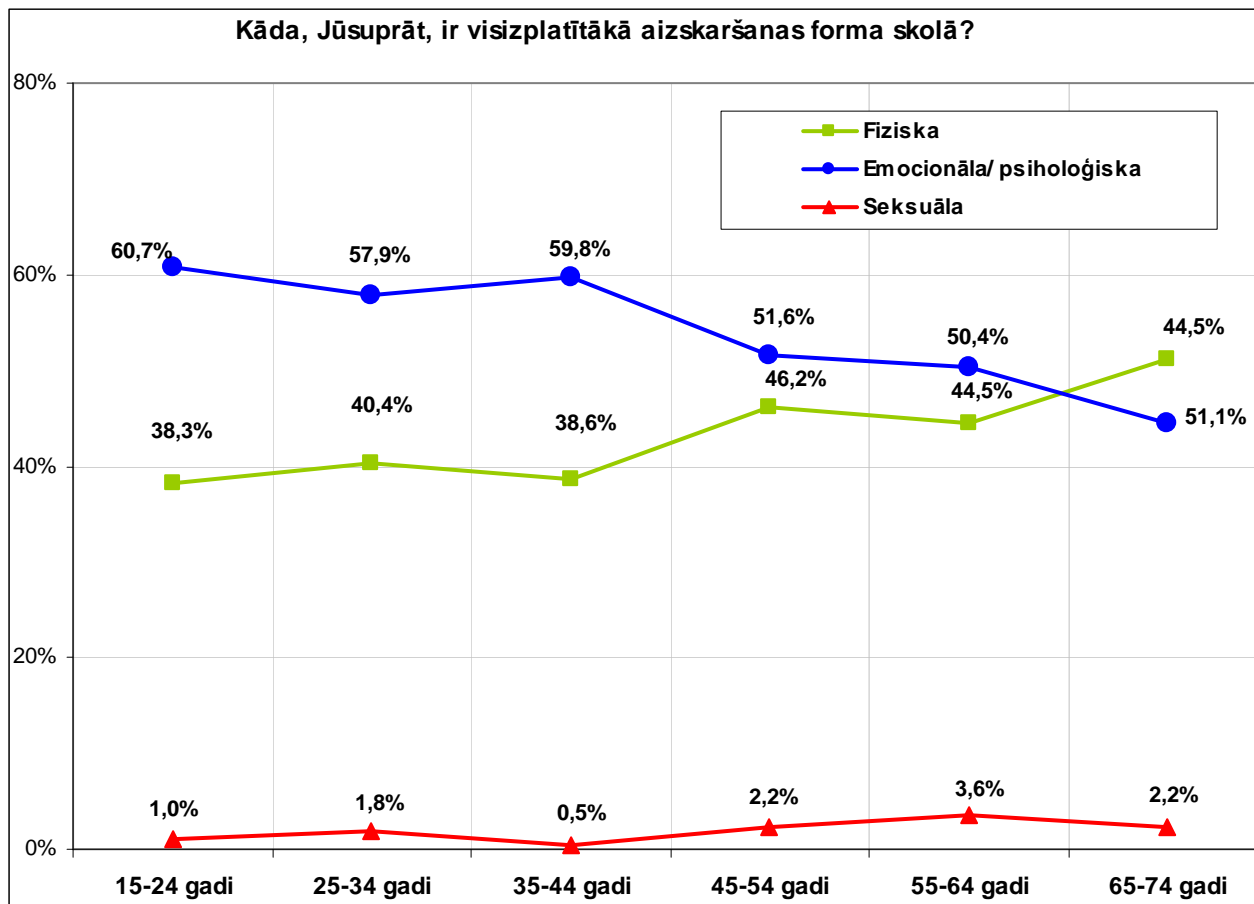
**Ir dzirdējis par gadījumu/iem,
kad bērņus skolā fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskar vienaudži**

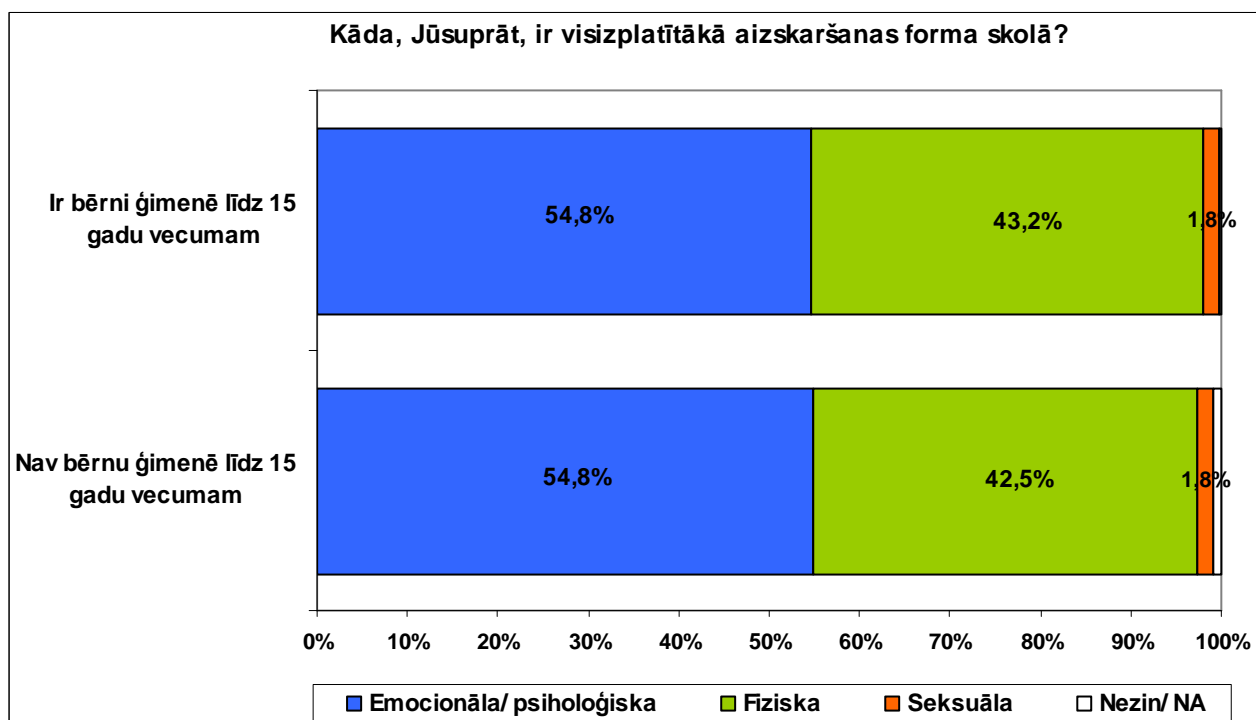
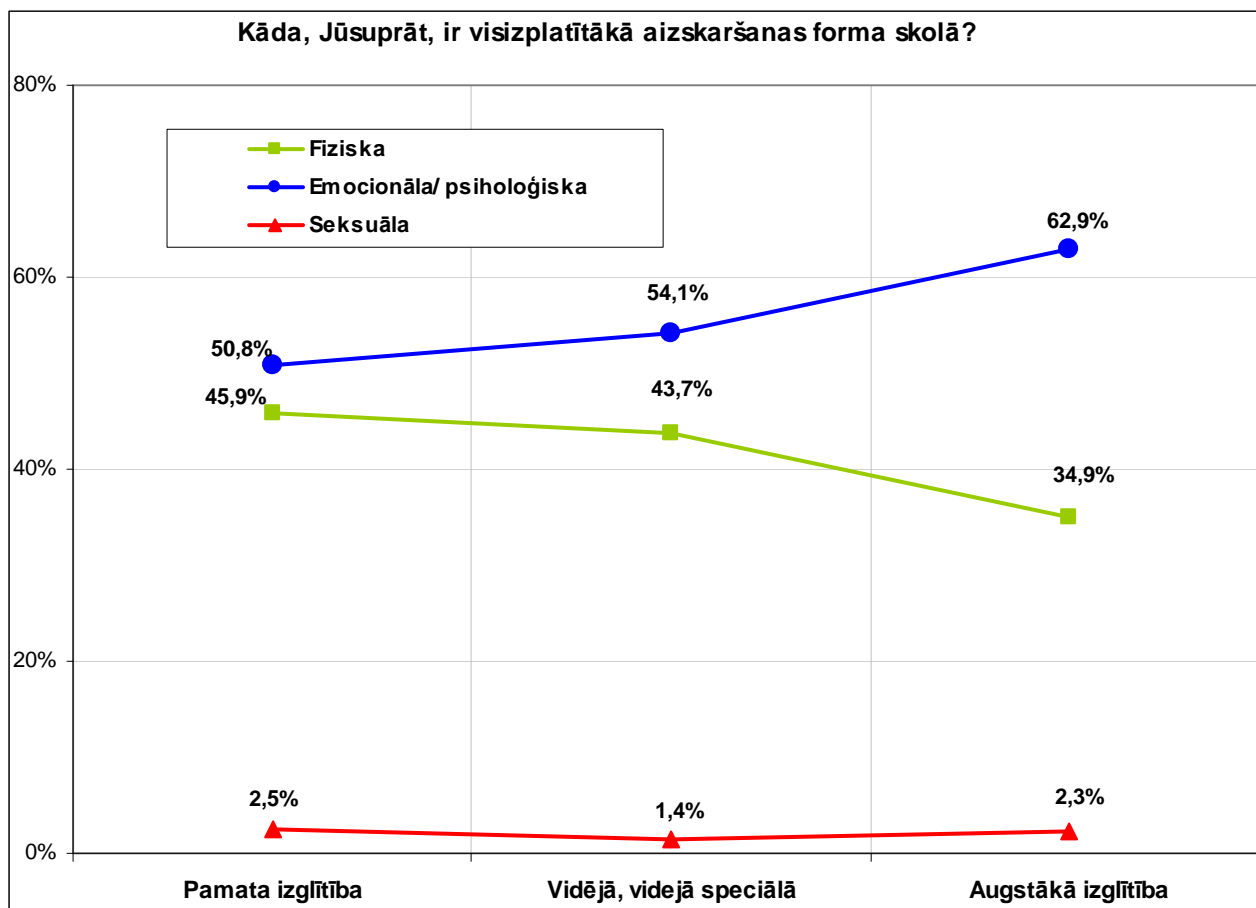

Aptaujas jautājums:

- "Kāda, Jūsaprāt, ir visizplatītākā aizskaršanas forma skolā?"

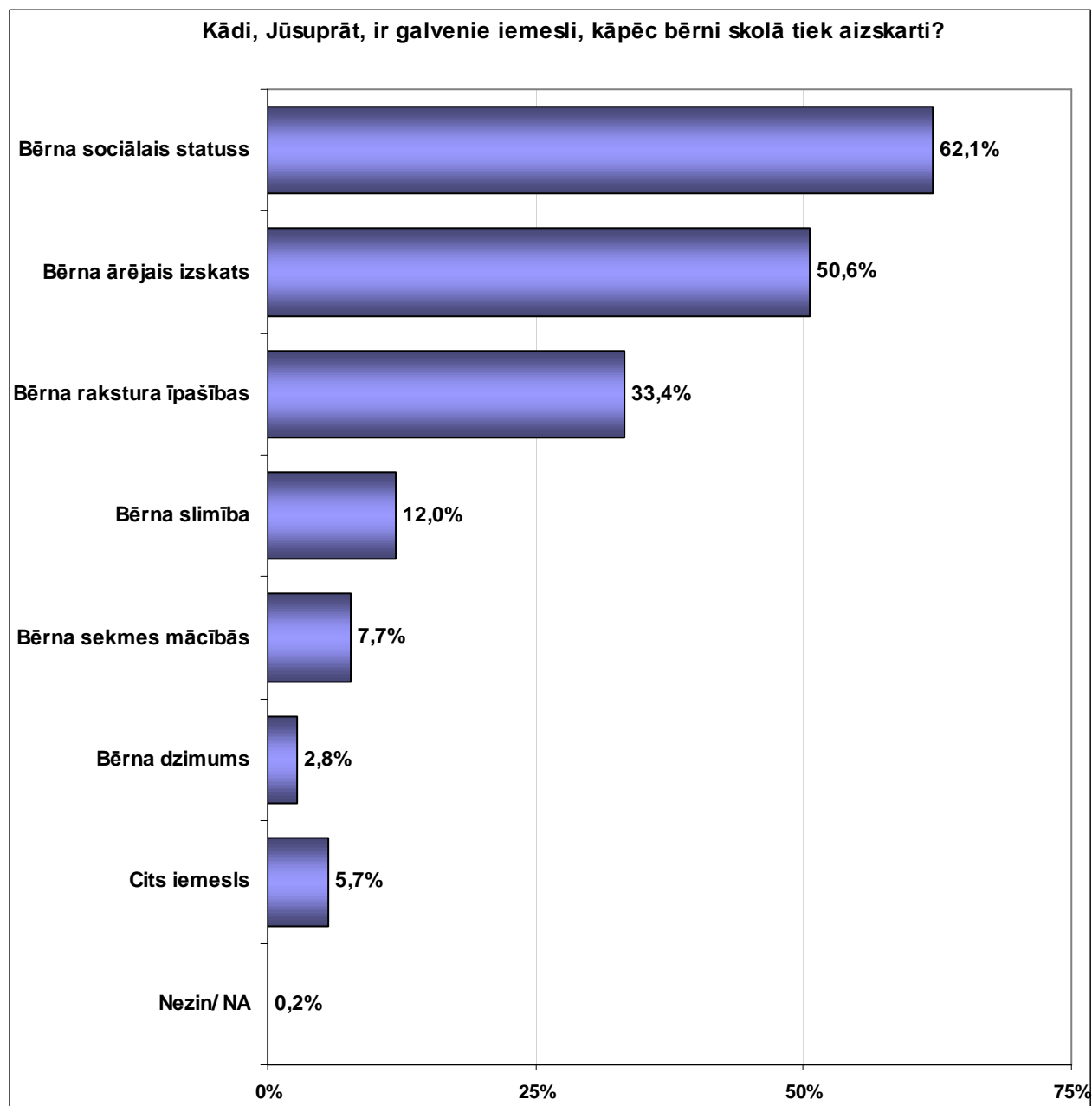

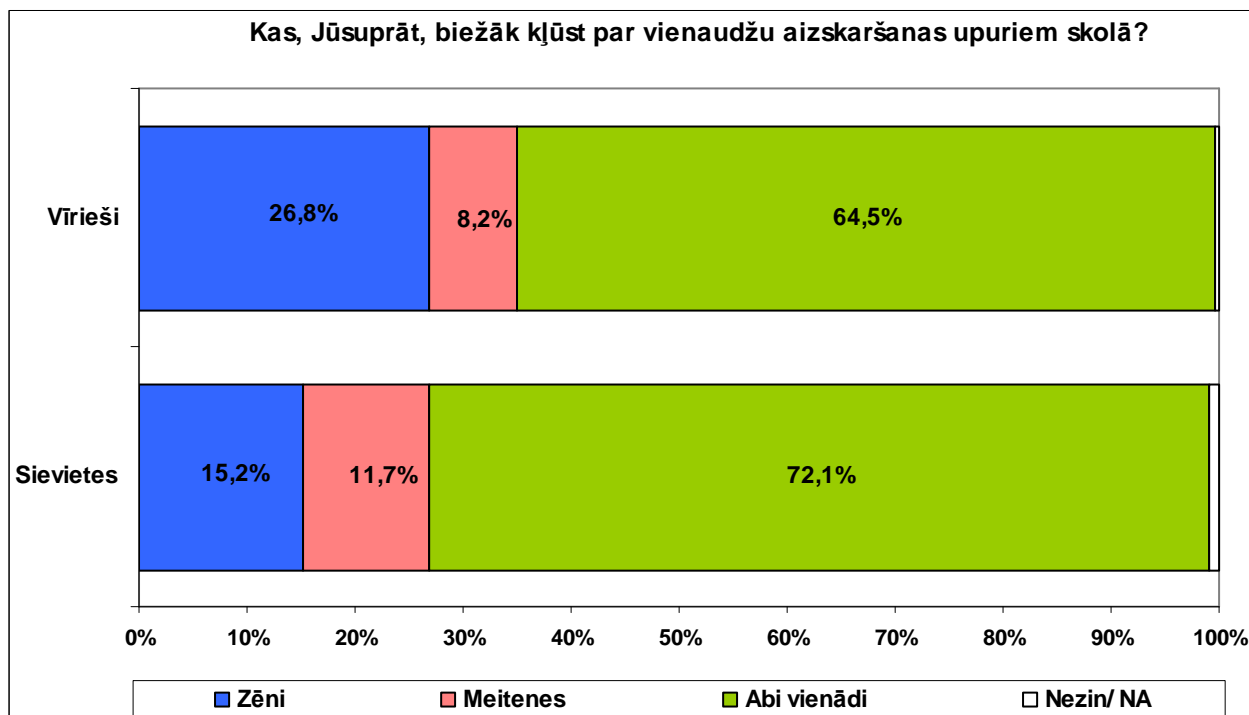
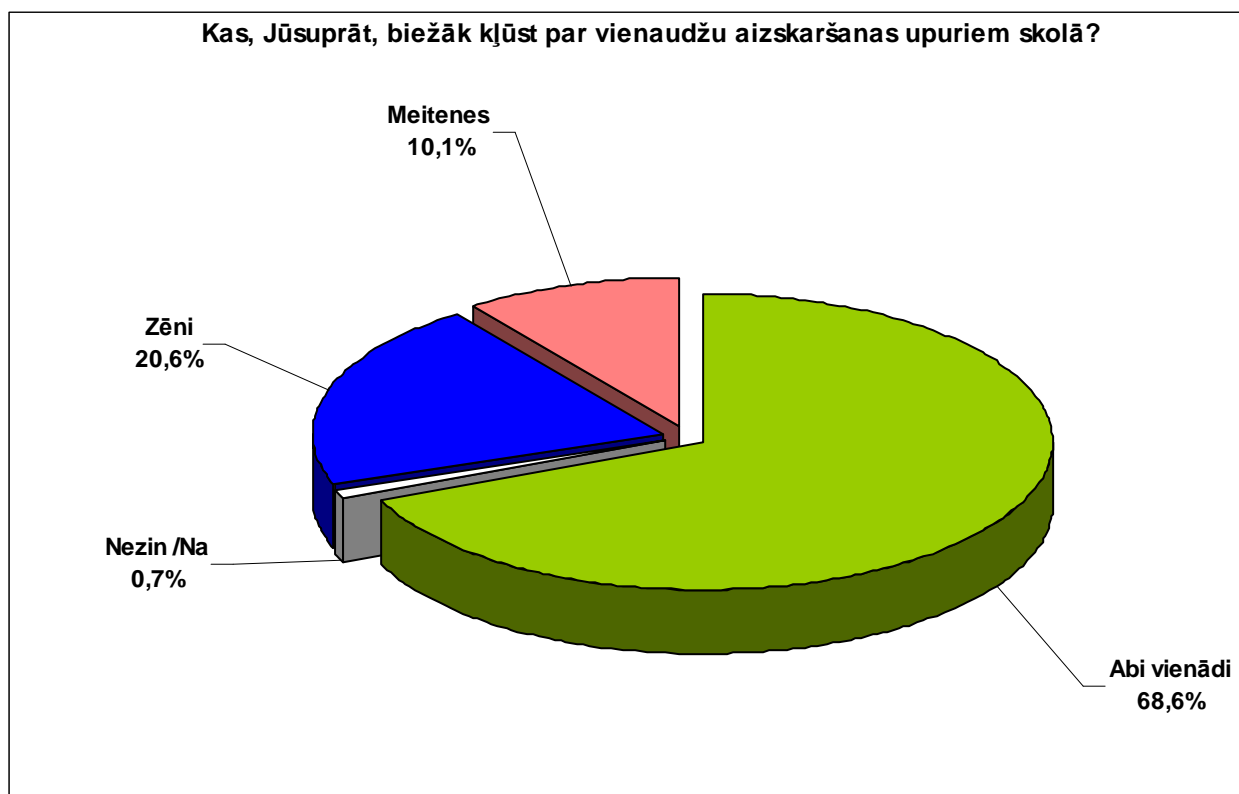
Aptaujas jautājums:

- **“Kādi, Jūsaprāt, ir galvenie iemesli, kāpēc bērni skolā tiek aizskarti?”**

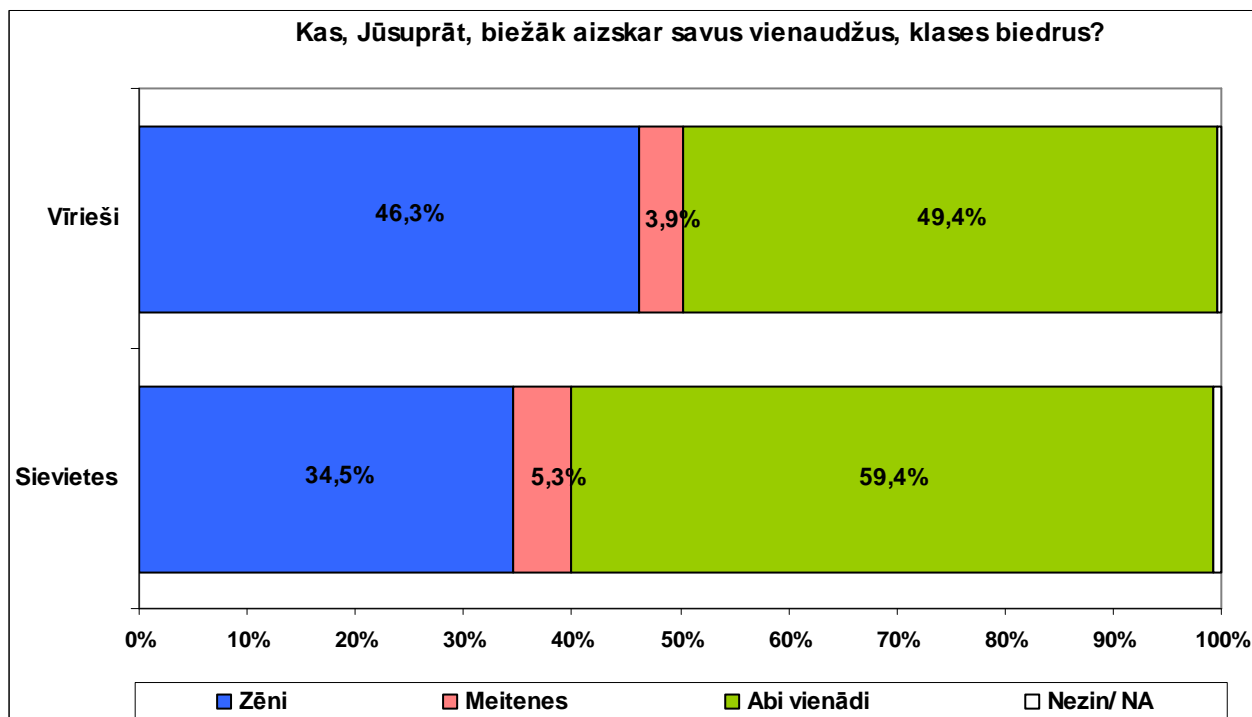
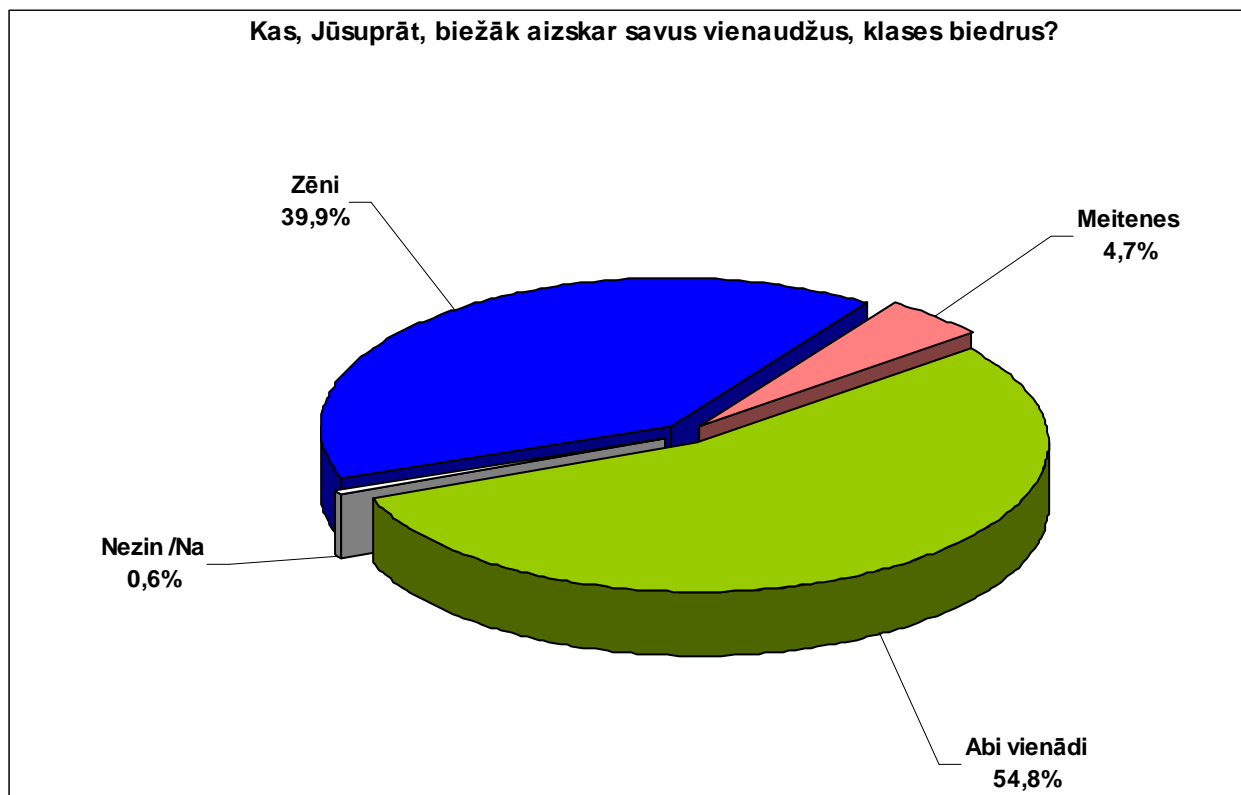
Aptaujas jautājums:

- "Kas, Jūsaprāt, biežāk kļūst par vienaudžu aizskaršanas upuriem skolā?"

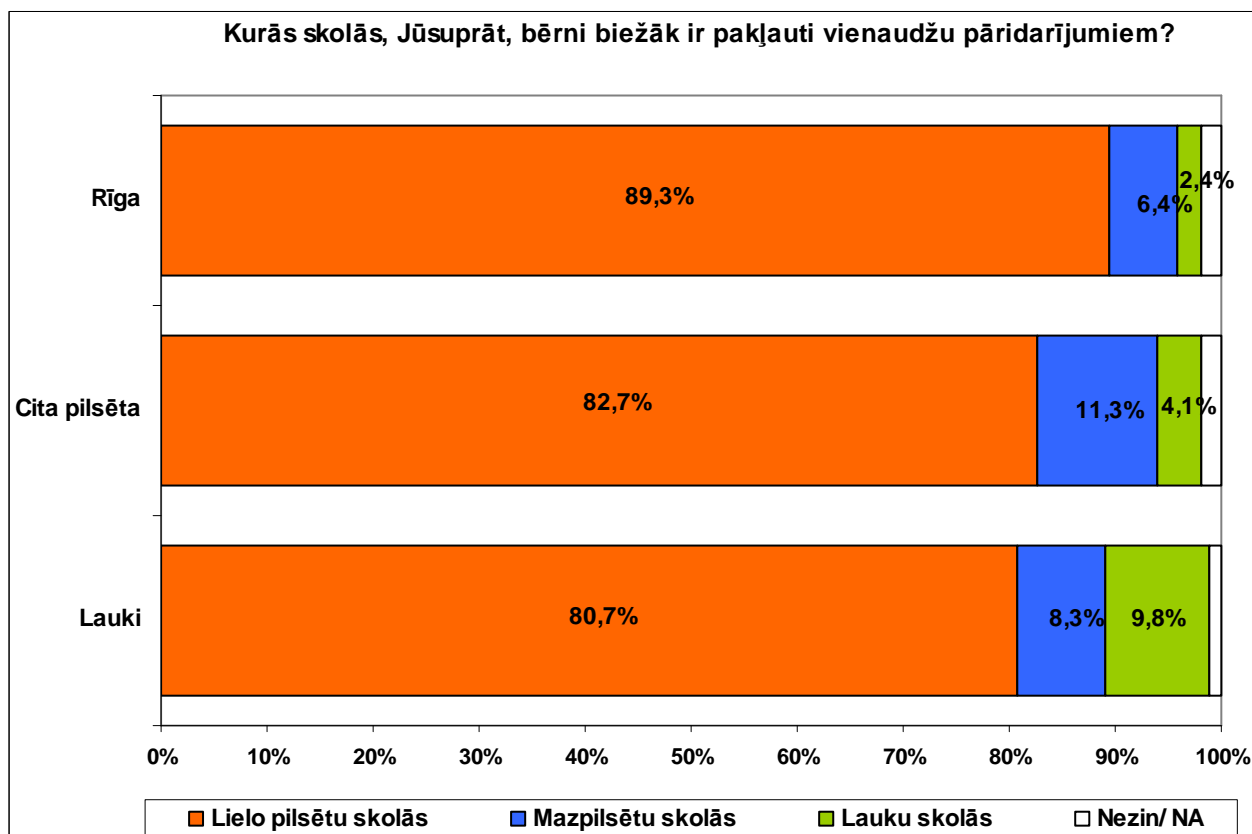
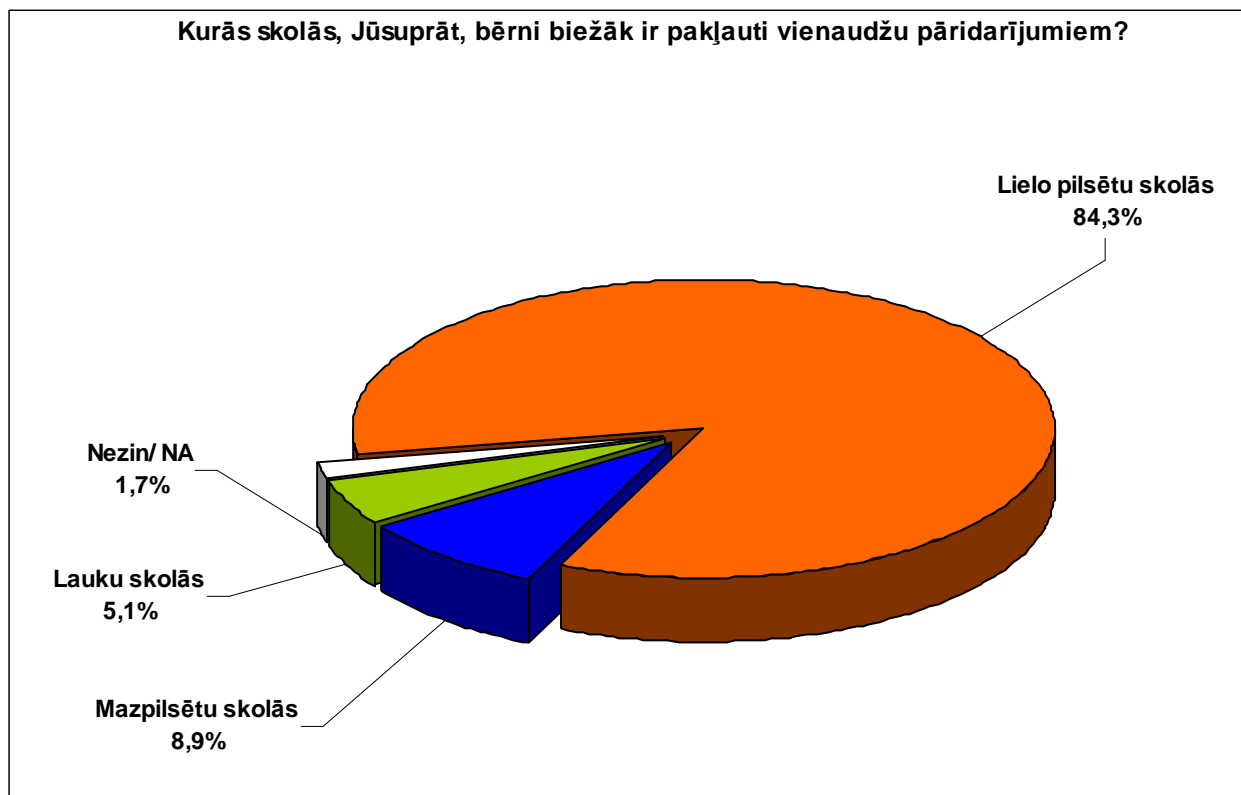
Aptaujas jautājums:

- "Kas, Jūsaprāt, biežāk aizskar savus vienaudžus, klases biedrus?"

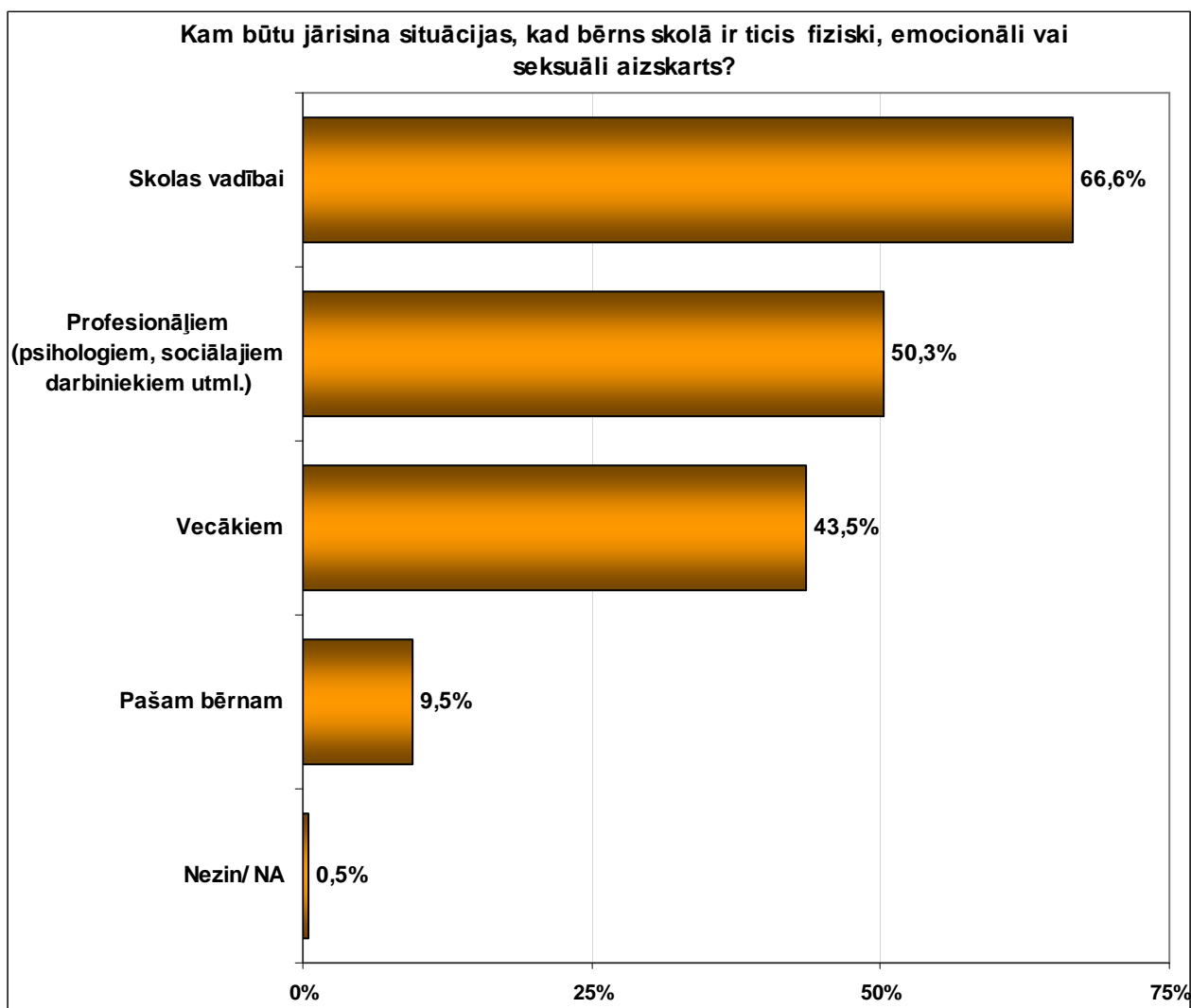
Aptaujas jautājums:

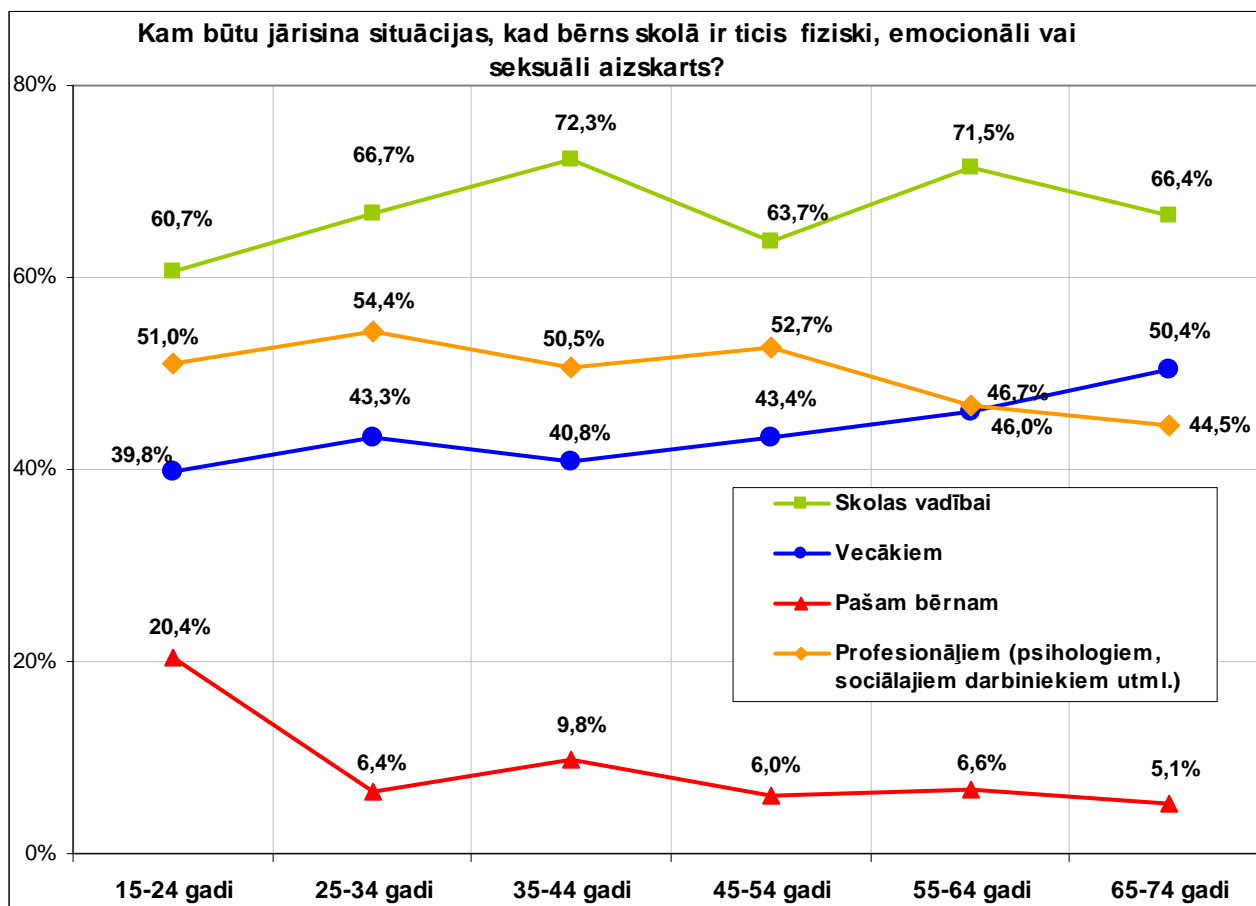
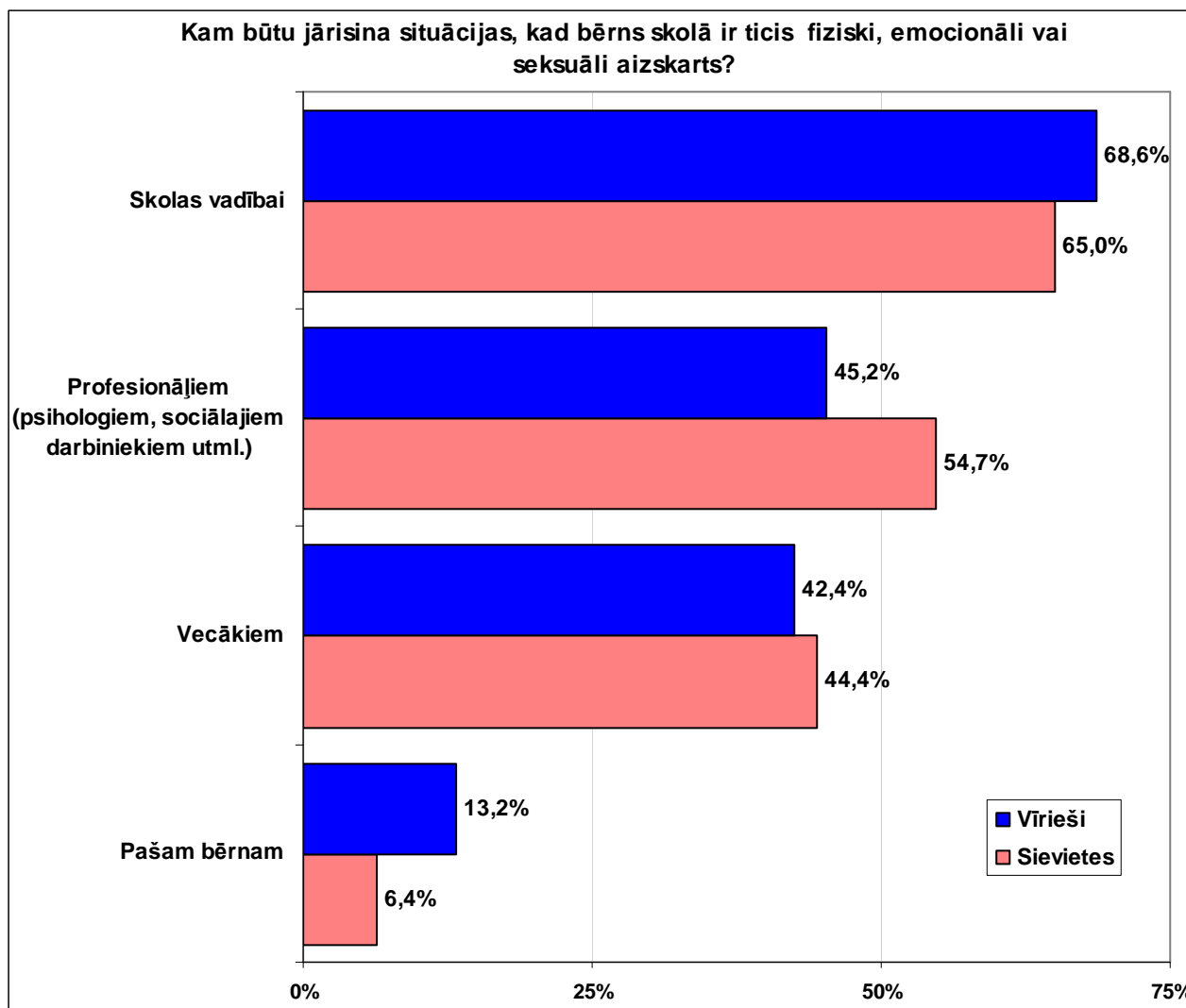
- "Kurās skolās, Jūsaprāt, bērni biežāk ir pakļauti vienaudžu pāridarījumiem?"

Aptaujas jautājums:

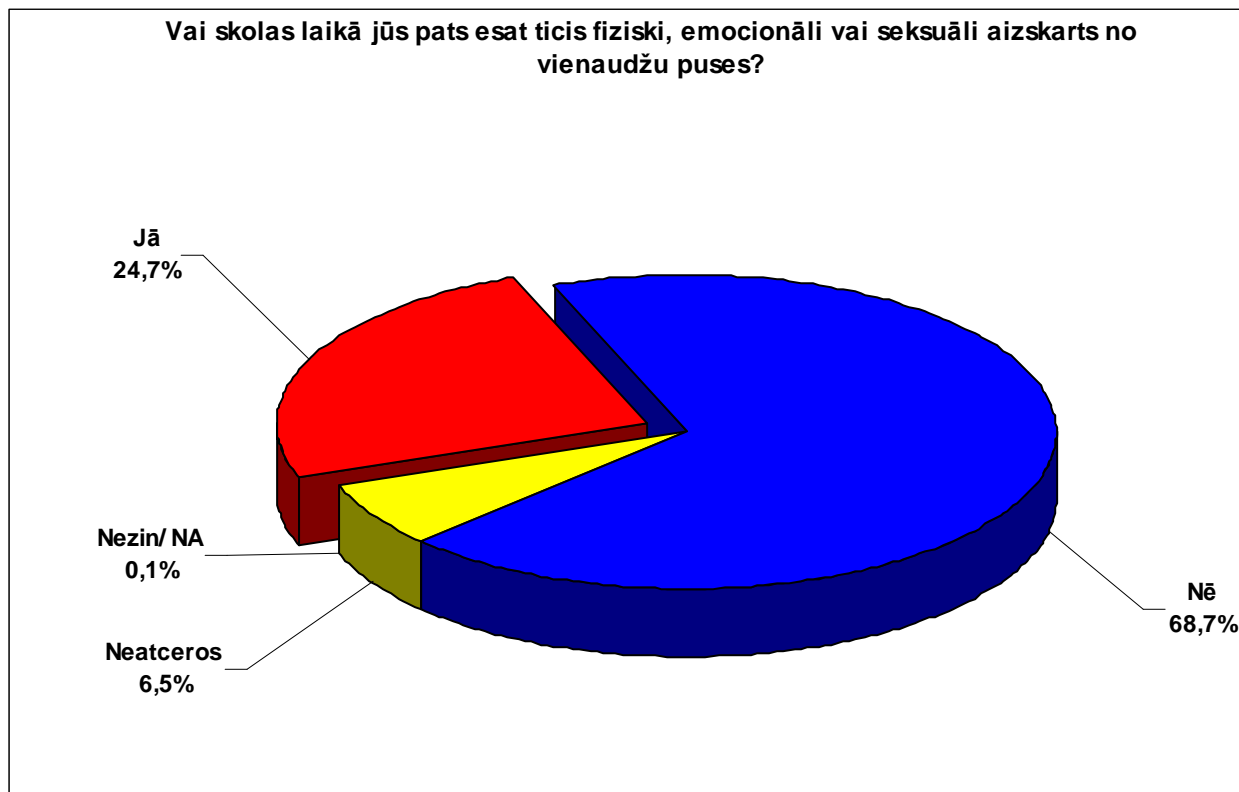
- **“Kam būtu jārisina situācijas, kad bērns skolā ir ticis fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskarts?”**

Aptaujas jautājums:

- **“Vai skolas laikā jūs pats esat ticis fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskarts no vienaudžu puses?”**

**Skolas laikā ir ticis
fiziski, emocionāli vai seksuāli aizskarts no vienaudžu puses**

